

ایران و بلوچ قومیت

نوشت: جینند ساجدی

مٹ: براناز بلوچ

قوم و قومیت ناچاہندار سیٹن وائسن راج ناسائنسی وپٹ وپول کروک صفت (Definition) ناباروٹ نوشتہ کیک کہ " کہی وار قوم و قومیت ناچاہندار آک راج ناسہ سائنسی صفت سے آامنائنگ ناکوششت کرینو کہی وار داٹی بے سہب مسنو، اندا سوب آن ہر راج جتاء نکتہ تے کاریم اٹ ہتیسائینا راجی پچارے جوڑ کیک۔ منہ راج دا خاطر ان ہم راج منگ نادعوی کیرہ انتے کہ اوفتا بولی اسٹ مرک، منہ راج تینا راجی پچارے مذہب نابیات آجوڑ کیرہ اندن منہ راج اوار انکاڈ غار یا اسہ ریاست اس منگ نا سوب آن تینے راج تکرہ۔ اوو دیک نوشتہ کیک کہ ای دانہیچہ آسر مسونٹ کہ راج ناہچو سائنسی صفت اس اف۔ "

قومیت ناچاہندار برناڈ اینڈ رسن راج ناباروٹ نوشتہ کیک کہ "راج اسہ فرضی و تصوری ء گڑ اسے ہر ادے ہر وخت سیاسی ٹولیک تینا سیاسی مسخت کن کاریم اٹ اتیرہ۔" اندا سوب آن اوراج آتے اسہ تصوری ء سیاسی ٹولی نس پارینے۔

جارج وائٹ پنی ء اسہ پین چاہندار اس راج ناباروٹ اندا خیال تادرشانی ء کرینے۔ اونوشتہ کیک کہ ہر وخت راج آک تینا راجی پچارے جوڑ کنگ کن مذہب و بولی ء کاریم اٹ، بیسنو۔ فرانسسی راجی پچارے جوڑ کنگ اٹ بولی ناسہ اہم ء کڑ داس مسنے۔ ہر اتم فرانسسی راج ء دامارشت مس کہ اوفتا بولی فرینچ آزیات کاریم مننے و او خطرہ ٹی ء گڑ او فک داسر پد مسر کہ ناراجی پچار خطرہ ٹی ء و او فک تینا بولی آکاریم کریر اندا سوب آن او اسہ کچین ء راجی پچار اس جوڑ کنگ اٹ سر سہب مسر، جارج وائٹ و دیک نوشتہ کیک کہ الٹی اف ہر وار بولی راجی پچارے جوڑ کنگ اٹ سر سہب مرے، دانا ٹیل مسکو ہی یوگو سلاویہ نادر و شم ٹ سلاوی ء۔

مسکو ہی یوگوسلاویہ ٹی (SERBIAN) سربین و (CROATIAN) کروشین ارا بھلوراج اسر، ہڑتوماراج آک
 اسہ بولی اٹ ہیبت کریرہ تھیلیکین کروشین راج دوست آک تینا جتاء پچارء جوڑکننگ کن مذہبء کاریم اٹ، میسر، کروشین آک
 سربین تا بر خلاف عیسائی تافرقة CATHOLIC آن تعلقداری تتخارہ اندن سربین تابھاز آک پروٹسٹنٹ اسر۔ انداوڑ آرش
 راجی جنز ہر ایورپ اٹ سوگوء راجی جنز اس سرپد مریک دانا بھاز یک CATHOLIC فرقة آن تعلقداری تتخارہ و اوفک
 CATHOLICISM ناسوب آن تینے انگریز آتیاں یکہ کریر و جتاء ڈیہ اس جوڑنگ اٹ سرسہب مسر۔

جارج وائٹ و دیک پانک کہ الی اف مذہب ہم اسہ سیاسی ٹولی اسے پچار تنگ اٹ سرسہب مرے، دانا شیل ترکی و
 عراق اٹ کرد قومیت نارے۔ کرد آتاوڑ ترک و عراق نامسکو ہی سروک آک سنی فرقة آن تعلقداری تتخارہ و لے مذہب نا
 اسٹ منگ آن بیدس کرد آک تینا جتاء پچارء تینا بولی و تاریخ نارد اٹ زندہ تتخار۔ مذہبی قومیت ناکارڈ پاکستان اٹ ہم بھاز گندہ
 بے سہب مسنے، ہر اناکل آن بھلا شیل 1971ء اٹ بنگلادیش ناجتاء غابولی نابنیات آیکہ منگ۔

جامعہ قائد اعظم آن تعلقداری تتخوک پروفیسر سلمان شفیع شیخ نوشتہ یک کہ پاکستان اٹ آگہ بلوچ قومیت ناجاچ ہلنگ
 مرے گڑا قوم و قومیت ناجہان اٹ دا اسہ یکہ ہند اس تتخک، نہ بلوچ آک اسہ بولی ٹی ہیبت کیرہ ونے کہ اسہ عقیدہ نامنوک ء،
 بلوچ آک کہی علاقہ بولی (کھیترا نی و دہواری) تیان بیدس ارا بھلو بھانی بولی (بلوچی و براہوئی) اٹ ہم ہیبت کیرہ۔ او فتا بھاز یک
 سنی فرقة نامنوک ء و لے مکران دویژن نا کہی علاقہ، ضلع لسبیلہ نادر یابی علاقہ تیٹ، کراچی و جھالاوان نامنہ علاقہ ٹی بھلو کچ اسٹ
 ذکر فرقة نامنوک آک ہم اریر، و لے اسہ بولی و اسہ عقیدہ نامفنگ آن بیدس دے ٹک بلوچستان (پاکستانی بلوچستان) اٹ
 بلوچ راجی جنز اسہ سوگوء جنز اس پاننگ۔

کہی بلوچ راج دوست آک بولی و مذہب ء خنتے آن چپ کریرہ او ارا نگا بلوچ تاریخ، ڈغار، و دود و ر بیدگ ء بلوچ راجی
 پچارء جوڑکننگ کن کاریم اٹ، میسنو۔ سیٹن و اسٹن تینا کتاب اٹ دادر شان یک کہ ہر وخت راج دوست آرا آتے ڈیفائن کننگ نا

وخت آنداکوشت ۽ کیرہ کہ اواسہ اندنوصفت اس ایترہراڑان اوحریف راج آتے جعلی راج ثابت کنگ کیر۔ مثیل اس جوزف اسٹالن تینا کتاب "قوم و قومیت" اٹ دانوشته کیک کہ راج ناجوڑکنگ کن چارخاص گڑاناننگ لمی ۽، اسٹ اوارینگابولی، اوارینگا ڈغار، اوارینگا معاشی زندو اوارینگا سوچ۔ اونارداٹ ہر اراج آئیٹ دچار گڑامتور اوارینگا پاننگ نالانخ افس۔

سیٹن وائسن داباروٹ نوشته کیک کہ اسٹالن تیناسیاسی مفاد آتے نظر اٹ تخیسه راج ناصفت ۽ جوڑا۔ اوپہ رضاراج نا خاصیت آئیٹ مذہب ناچھوہیت اس کتنے، اوناسوب دادے کہ جوزف اسٹالن یہودی جنزتون مومننگ اس اوادارشان کنگ نا کوشت کرے کہ یہودی اسہ جعلی ۽ راج اسے انتے کہ یہودیک تینا پچار ۽ مذہب نابنیات آجوڑ کیرہ۔

انگریز آتاوخت اٹ برصغیر و بلوچستان نو آبادکاری ناگواچی مسر، داڑے ہم انگریز نوشتکار آک تیناسیاسی مسخت آئیکن بلوچ و مسلمان آتون تفوک کتاب نوشت کریر۔ گیشتر ہندن مریک کہ ہر اتم سامراجی نوشتکار آک غلام راج آتا باروٹ گڑاس نوشت کیرہ گڑا او فنا نوشت نامسخت علم نابنیات آمفک بلکن سیاست نابنیات آمریک، بھاز وخت ہندا سامراجی نوشتکار آک غلام آراج آتے پچار بشخرہ۔ کانگریس نانڈین قومیت ۽ نزور کنگ کن انگریز آک بخال و مسلمان آتے اراجتا ۽ راج پن تسر۔ مطالعہ پاکستان نا نوشتکار آک گیشتر ہندا نو آبادکار نوشتکار آتے ریفرنس نارداٹ کارمرز کیرہ۔ اسٹالن ناوڑ انگریز آتا ہم ہندا مسخت اس کہ کانگریس نانڈین قومیت ۽ دروغ اس پان ہراٹی او فک بھلو حد اسیدکان سرسہب ہم اسر، ہندوستان نار اراجتا بھلا بولیک ہندی واردو ۽ ودا اسٹ ایلو تون ہندا خس اوڑدہ ۽ کہ او فتنے اراجتا ۽ زبان نادر جہ تنگ مفک و دازبان آئیٹ ہیت کروکا اسٹ ایلو تون ارزانی اٹ گپ کنگ کیرہ ولے حیرانی ناہیت دادے کہ انگریز آتا تروکا پچار ۽ علاقہ آئیٹ گیشتر پن کنگ مس ہراڑے ہندی واردو گیشتر پاننگارہ (اتر پردیش، بہار، دہلی) اند اوڑ پنجابی تے ہم مذہب ناپن آ انگریز آک بشخ کریر حالانکہ پنجابیک اسہ یکجاہ ۽ زبان و جغرافیہ اس تخارہ۔ انگریز آتا تروکا پچار پنجابی تازی آہندا خس ۽ بھلوزیم اس تخا کہ بشخنگ ناوخت سکھ و مسلمان پنجابیک تینتون جنگ کریرودہ (10) لکھ پنجابی کھسفر۔

بر صغیر نابرخلاف انگریز آک مشرق وسطیٰ ٹی عرب قومیت ناچمء کاریم اٹ، میسر۔ اولی جہانی جنگ آن مُست عرب جہان نازی آسلطنت عثمانیہ نادر وشم اٹ ترک آتا حکومت اس۔ اسہ برطانوی جاسوس اس ہراناپن لارنس اس اواسہ عرب امام اسے نادر وشم اٹ عربستان آہنا و عرب آتے داباور کرفے کہ مذہب ناپن آراج آک جوڑ مفسہ بلکن اسٹ انگازبان و نسل نا بنیات آراج آک جوڑ مریرہ، داسا ہندن کہ عرب آتا زبان و نسل ترک آتیاں جتاء گڑ ادر اٹ سلطنت عثمانیہ ٹی عرب اتا حیثیت اسہ غلام تپہ سے ناوڑء، دانا دازیم تما کہ عرب اولی جہانی جنگ انا وخت انگریز آتون اوار مس و سلطنت عثمانیہ کہی ٹکرتیٹ و نڈ مس۔

بلوچستان اٹ انگریز آک بلوچ راجی پجارء زیبی کنگ نا بھاز کوشست کریر، او بلوچ آتے زبان نا بنیات آ و نڈ کنگ نا کوشست کریر۔ پروفیسر غلام فاروق بلوچ نارداٹ محمود غزنوی نادر باری زانکار فردوسی ہر اتم بلوچستان ناسیلء کرے گڑا بلوچ آتا باروٹ تینا کتاب شاہ نامہ فردوسی ٹی اوقناز کرے و لے لوز بر اہوئی ناوا اسل ہم پن ۱۰ ہلتو سس۔ انگریز آک فردوسی نا 800 سال آن گڈ بلوچستان آبر و اولی وار لوز بر اہوئیء کاریم اٹ، میسر و داپاریر کہ دا اسہ جتاء راج اسے و اوقناز بان ۱۰ بیدس پک کنگ و پٹ و پول آن دراوڑ زبان پاریر حالانکہ بر اہوئی زبان جھالاوان و رخشان بیلٹ ناجتاء علاقہ آتیت صدی تیان کردی زبان پاننگ۔ مشرق وسطیٰ و بر صغیر ناچپ انگریز نوشکار آتا نوشت و مفروضہ تا بلوچستان نازی آہچو اثر اس تموت۔

عنایت اللہ بلوچ تینا کتاب اٹ نوشت کیک کہ ہر اتم ریاست قلات یا نژدہ اگست نادے اکن تینا تیوہ وڑاٹ آزاتی نا پڑوے کرے تو اونا را بیٹھک (ایوان) اسر و تو مکا بیٹھک آتیت گیشتر کچ بر اہوئی ہیئت کروک بلوچ آتا اس و لے داڑان گڈ ہم او بیدے شرہ آن بلوچی ۱۰ ریاست ناراجی زبان پن تسر۔ انداوڑ انگریز آتا تر و کا پجار بر اہوئی اٹ ہیئت کروک بندغ آتازی آہم بچ زیم تختو۔ بھاز وخت غلام آراج آک ریاستی یاسامراجی پجار آن تینے رکھنگ کن دا کوشست ۱۰ کیرہ کہ او اکثریتی یاریاستی پجار آن تینے جتا تخر۔ شیل نارداٹ ہندن کہ ارا راجی لیکہ (دوقومی نظریہ) آن تینے رکھنگ کن بلوچ زانکار آک دا مفروضہ ۱۰ تسر کہ مذہب نا

پن آراج آک جوڑ مفسہ و تینے ریاستی راجی پجارتی اوڑدہ یا اسٹ مننگ آن رکھنگ کن سیکولر ازم نالیکہ ء تالان کرینو۔ بلوچ زاننگار جان محمد شتی دارداٹ نوشت کیک کہ "بلوچ آک جو انو مسلمان ء ولے اوندہب نابنیات آتینا راجی پجارتی اسل ہم ندر کروفس"، گڑدے ٹک بلوچستان اٹ بلوچ راہشون آک اسٹ انگا تاریخ، اسٹ انگا ڈغار، دود و سیکولر ازم نابنیات آبلوچ راجی پجارتی نارکھ ء کرینو، اندا وڑدے کہی بلوچستان (ایرانی بلوچ) نابلوچ آک اسہ جتا وڑ اسے اٹ تینا راجی پجارتی نارکھ ء کرینو، ایران ہرا کہ کثیر القومی ریاست اسے، ہراڑے جتا جتا غاراج آک تولوک ء، ایران نار ریاستی زاننگار آک ایرانی راجی پجارتی نارکھ کن شیعہ فرقہ ء کاریم اٹ، میسر اتنے کہ ایران ناگیشتر آبادی ہندامز ہی فرقہ تون تفوک ء ولے اوڑے بلوچ و کرد آک اقلیت نادر وشم اٹ سنی فرقہ نامنو ء و ہنداسوب آن بلوچ راہشون آک بلوچ آتے مین اسٹریم ایران اٹ اوار مننگ آن رکھانو۔ تینا جتا انگا راجی پجارتی برجاتنگ کن بلوچ آک ایران اٹ بھلو قربانی تسنو، اوفک تینا ہی صوبہ ٹی بھلا اوغده تیان مُر تنخو ء، اتنے کہ ایران نا آئین اٹ دارے کہ بھلا اوغده تینا تولنگ کن شیعہ فرقہ تون سیالدری المی ء، اندا فرخی رویہ ناسوب آن ایران ء جتا وخت آتیت بلوچ راجی مزاحمت تون مون تروئی تمانے، دابر جتا دے تیت ہم ایرانی سرکار و بلوچ شاری تانیم اٹ زاہدان و ایلو علاقہ آتیت حالت خراب ء، دانا سوب آن شست (60) آن گیشتر بلوچ و کہی ایرانی اوغدیدار آک خلنگانو، ایران سرکار نادابغاوت ء دوٹی ہلنگ ناطریقہ و زلم ریاستی دہشتگردی ناسیم اٹ بریک ولے دے ٹک بلوچستان ناراجدوست آپارٹیک وخواندہ تنظیم آک دا زوراک تازی آڈوہ داری ء چپی اس تینا کرینو وچ وڑانا برانزاس نظر اٹ بک۔ بھاز آبندغاک تینا چاگڑدی میڈیا اکاؤنٹ آتینا دا ہم درشان کنگ ء و تینا ڈوہ دار آچی نادا درشانی تننگ ء کہ دے کہی بلوچستان اٹ برجاہلیت بلوچ قومیت ناسوب آن مننگ اف بلکن مذہبی انتہا پسندی ناسوب آن مننگ ء۔ بھازی داہیت آتے دابندغاک تینا کم علمی نادو آن کنگ ء و اوفک داسرپد مریرہ کہ راجدوستی بیرہ ڈغار و دود آتابنیات اٹ مننگ کیک و مذہب ناداٹی، چچو کڑدار اس اف، حالانکہ تاریخ داہیت اناشاہد ء کہ جہان اٹ

کہی راجی جنر آک مذہب نابنیات آہی مسنوو، اوقناداچشانک کہ دے کہی بلوچستان اٹ بلوچ قومیت ناجنگ آخہ بلکن مذہبی انتہا پسندی ناجنگ۔ داچشانک دے کہی بلوچستان نابوس آالس بلوچ آتا قربانی تا بے شرفی۔

دے کہی بلوچستان آن تعلقداری تحوک راہشون مالک ریکی آن ہر اتم اسہ یورپی صحافی اس داہرفے کہ آیا نم مذہبی انتہا پسند اسے اُرے؟ گڑاوداورندی تس "ای اسل ہم مذہبی انتہا پسند اس افٹ، مذہبی انتہا پسند ایران نا حکومت، ای اسہ وخت ہم دا پانتھ کہ اسہ شیعہ اس بھلو اوغدہ سے آتولنگ کپک۔ ای مذہبی انتہا پسند اس افٹ بلکن مذہبی انتہا پسند آتا بر خلاف مزاحمت کنگ اٹ و مذہبی انتہا پسند آتا بر خلاف مزاحمت کنگ انتہا پسندی ناسیم اٹ بک۔"